

Samkeppnisstaða íslenskra fyrirtækja

dr. Pétur H. Blöndal
alþingismaður

Fyrirtæki

- ◆ Fyrirtæki er:
 - ❖ Eigendur / hluthafar
 - * Önnur fjármögnun
 - ❖ Starfsfólk
 - * Stjórnendur
 - ❖ Viðskiptamenn
 - * Kaupendur vöru og þjónustu
 - * Birgjar

Umhverfi fyrirtækja

- ❖ Fjármálamarkaður
- ❖ Vinnumarkaður
 - Vinnulöggjöf
 - Velferðakerfi
- ❖ Skattakerfi
- ❖ Samkeppnisumhverfi / lög
- ❖ Lagaumhverfi / dómstólar
 - Eftirlitsiðnaður

Einfaldleiki og rökfræði

Öll þessi kerfi eiga að vera

- ◆ Einföld!!
- ◆ Rökrétt!!

- ◆ Valda lágmarks breytingu á hegðun

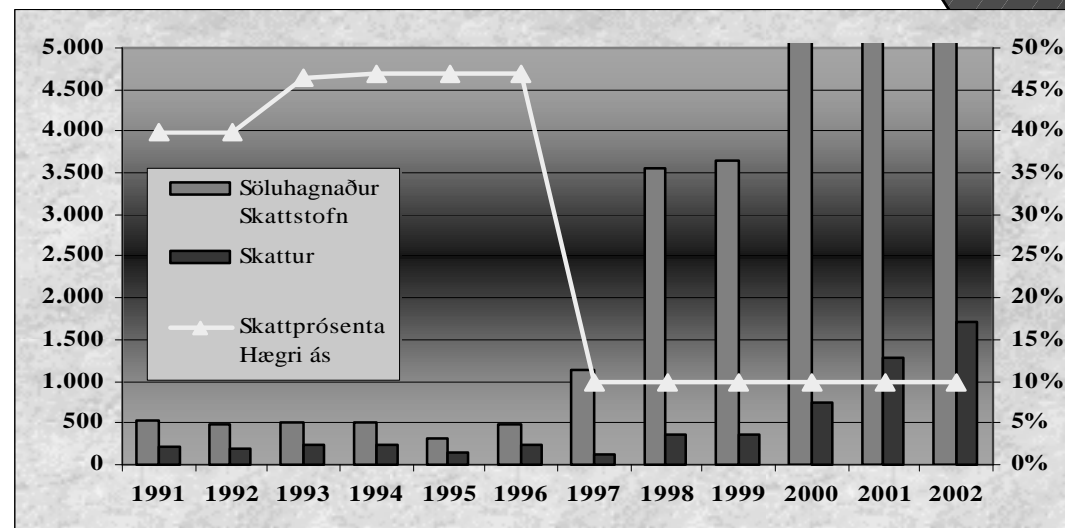
Baráttan endalaus við góðu málin....

Kvikir og tregir skattstofnar

◆ Kvikir skattstofnar og tregir

- * Eignaskattur mjög tregur
- * Söluhagnaður og hagnaður fyrirtækja eru mjög kvikir

Skattkerfið sem tekjuöflun.

◆ Laffer-kúrfan

* Dæmi: Tekjuskattur 0% vaxandi í 100% Hámark.

◆ Hvað gerist þegar skattar verða of háir?

- Skattstofnin deyr/rýrnar → atvinnuleysi, frumkvæði deyr
- Fer til útlanda = ferðalög til Glasgow / fríhafna
- Fer undir yfirborðið. Skattsvik → Siðleysi
 - Eigum við ekki að ná í skattsvikarana?

Getur flókið kerfi verið „réttlátt“?

- ❖ Flókið skattkerfi krefst þekkingar, upplýsinga og gáfna

- Ólæsir Íslendingar, 5%?, 10%?
 - Vinna fyrir lögfræðinga/endurskoðendur
 - Þekkja ekki og nota ekki rétt sinn
- Framtöl og endurgreiðslur verða flókin og dýr
- Þeir sem hafa efni á dýrri ráðgjöf nýta alla möguleika

- ❖ → Flókið kerfi er hvorki réttlátt né félagslegt
- ❖ Vítahringur mikillar skattlagningar

Verðmæti þekkingar

- ◆ Þekking getur verið verðmæt
 - * Eðlisfræði, markaðsfræði, framleiðsluferli
- ◆ Þekking getur verið verðlaus / skaðleg
 - * Þekking á tilbúnum flóknum kerfum
 - Þekking á sósíalnum í Danmörku
 - Þekking á skattundanskotum
 - Þekking á óþarflega flóknum kerfum
 - ❖ Tregða við einföldun....
 - Þekking (verðmæti!) tapast / Erfðafjárskattur

Umhverfi fyrirtækja / Fjármálamarkaður

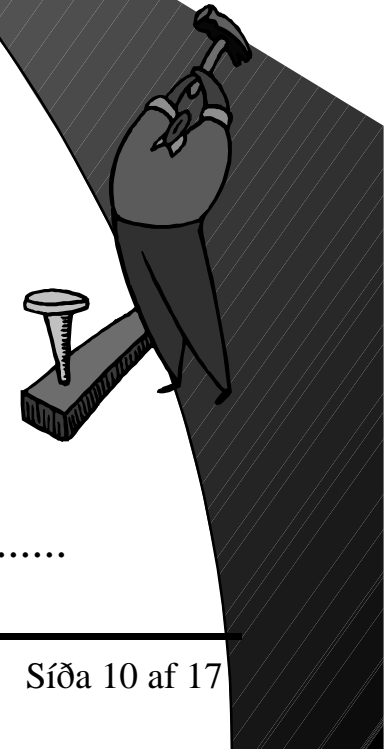
- ❖ Stærð / afhæfing \Leftrightarrow + Smæð / sérhæfing
 - Skriðþungi \Leftrightarrow Snerpa
- ❖ + Lipur greiðslumiðlun
 - + Innanlands / milli landa
- ❖ - Lánafyrirgreiðsla
- ❖ - Hlutabréfamarkaður
 - * Skattar (-stimpilgjald, + fjármagnstekjuskattur)
 - * Eftirlit

Umhverfi fyrirtækja / Starfsmenn

◆ Litið erlendis frá!!

- * Verkfallsréttur / vinnuréttur (\pm) Mjög sveigjanlegur
- * Velferðakerfi (+?)
 - Barnagæsla
 - Heilbrigðisþjónusta
 - Lífeyriskerfi
- * Skattar á launþega (+)
 - Persónuafsláttur = niðurgreiðsla á láglaun
 - Flöt lág prósentu laðar að hátekjustörf.
- * Einfaldleiki (\pm)
 - -Sól, -veðurlíða, -einangrun, +glæpir, +friður

Umhverfi fyrirtækja / Skattkerfi

- ❖ + Tekjuskattur 18%
- ❖ + Fjármagnstekjuskattur 10%
- ❖ - Stimpilgjöld
- ❖ - Virðisaukaskattur 24,5% / 14% / 0%
- ❖ - Eignaskattur
- ❖ - Vörugjöld ýmiskonar

- ❖ ± Eftirlits-iðnaður
- ❖ + Fjarskipti

Umhverfi fyrirtækja / Samkeppni

- ❖ + Ný samkeppnislög
 - ❖ + Lítil markaður, góð yfirsýn
 - ❖ - Vanþróuð framkvæmd
 - ❖ - Vantar hefðir
 - ❖ - Lítil markaður, fákeppni
-
- ❖ Virk samkeppni
 - Hvetur "góð" fyrirtæki til dáða
 - Kemur skúrkum illa!!

Umhverfi fyrirtækja / dómstólar

◆ Lagaumhverfi

- ❖ + Nokkuð hraðir dómstólar
- ❖ + Tiltölulega lágur lögfræðikostnaður
- ❖ - Vantar lög eða úrelt lög
- ❖ - Órökrétt lög / flókin lög

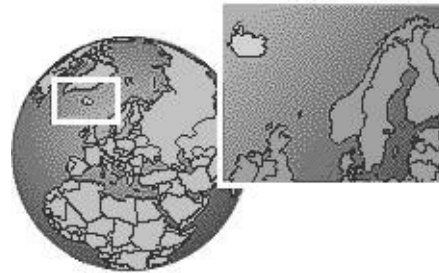

◆ Eignaskráning ++

Alþjóðleg samkeppni

- ◆ Samkeppni á milli landa

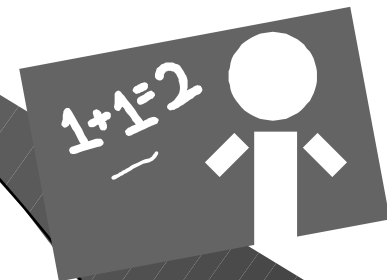
- ❖ um fólk
- ❖ fyrirtæki
- ❖ fjármagn

- ◆ Styrkur Íslands: Hraðvirk og sveigjanleg löggjöf – Einfalt hagkerfi
- ◆ Veikleiki: Ótrúleg tregða (vaxtabætur)

Markmið

- ❖ Markmið ætti að vera að búa til
 - * Rökrétt og mótsagnalaust
 - * Heiðarlegt og sanngjarnt
 - * Einfalt
- ❖ Umhverfi fyrir fyrirtæki
- ❖ Ekki til að búa til skattaparadís heldur paradís einfaldleikans

Verkefni

◆ Breyta kerfum þ.a.

- ❖ Fjármálamarkaðurinn svari nútímakröfum
- ❖ Vinnumarkaður verði áfram sveigjanlegur
- ❖ Styrkja velferðakerfið og gera það skilvirkara, einfaldara og betra
- ❖ Einfalda skattframkvæmd og gera skattalög rökráttari
- ❖ Bæta vinnslu samkeppnis- og eftirlitskerfa
- ❖ Bæta og einfalda dómskerfi.

Verkefni frh.

- ◆ Standa vaktina gegn stöðugum árásum vegna "góðra" mála sem flækja
 - * Lækkun vörugjalda vegna hjálparsveitabíla
 - * Lækkun virðisaukaskatts á barnaföt
 - * Eingreiðslur til ungra öryrkja

